SPRAWOZDANIE

WYDZIAŁU

SZKOŁY PRZEMYSŁOWEJ

UZUPEŁNIAJĄCEJ

W WADOWICACH

za rok szkolny 1895.

W WADOWICACH,

Nakładem Wydziału szkoły przemysłowej uzupełniającej.

Drukiem Franciszka Foltina.

1895.

A.

Kronika i organizacya Zakładu.

Rok szkolny rozpoczął się dnia 16. września 1894 uroczystem nabożeństwem w kościele parafialnym.

W tym roku wprowadzono nowy plan lekcyjny w życie. Wydział szkolny bowiem zmienił na posiedzeniu dnia 14. sierpnia 1894 w myśl wskazówek WPana, Jana Franke'go, c. k. Radcy szkolnego i Członka Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych, wypowiedzianych dnia 18. stycznia 1894 statut tej szkoły i postanowił:

a) zwinąć z rozpoczęciem nowego roku szkolnego (1895) I. oddział kursu przygotowawczego, na który przyjmowano dotąd analfabetów;

b) przeprowadzić stosownie do potrzeb tutejszej młodzieży bifurkacyę w I. i II. klasie kursu przemysłowego, uwalniając uczniów niepotrzebujących w dalszem życiu nauki rysunków od pobierania takowej, a zaprowadzając dla nich naukę buchalteryi;

c) pomnożyć liczbę godzin przeznaczoną na naukę rysunków, stylistyki i rachunków.

Wedle tego zmienionego statutu (zatwierdzonego reskryptem Wys. Komisyi krajowej z dnia 12. stycznia 1895 l. 687), składała się w tym roku szkoła z kursu przygotowawczego o 1 oddziale i z kursu przemysłowego o 2ch klasach.

W oddziale przygotowawczym udzielano:

nauki religii	w 1 godzinie	tygodniowo;
„ języka polskiego . .	w 4 godzinach	„
„ rachunków	w 2 „	„
„ rysunków	w 2 „	„

W I. klasie przemysłowej uczyli się:

a) **wspólnie** wszyscy uczniowie	nauki religii	½	godz.	tyg.	6½ godz. tyg.
	„ języka polskiego	2	„	„	
	„ stylistyki	2	„	„	
	„ rachunków . . .	2	„	„	
b) **osobno** jedni . . .	„ rysunków	4	„	„	4 godz. tyg.
drudzy .	„ buchalteryi . . .	2	„	„	4 godz tyg.
	„ stylistyki	1	„	„	
	„ rachunków . . .	1	„	„	

W II. klasie przemysłowej uczyli się:

a) **wspólnie** wszyscy uczniowie	nauki religii	$^1/_2$	godz. tyg.	6 $^1/_2$ godz. tyg.
	„ języka polskiego	1	„ „	
	„ stylistyki	2	„ „	
	„ rachunków . . .	3	„ „	
b) **osobno** jedni . . .	„ rysunków	4	„ „	4 godz. tyg.
drudzy .	„ buchalteryi . . .	2	„ „	4 godz. tyg.
	„ stylistyki	2	„ „	

Na kurs przygotowawczy uczęszczali ci uczniowie, którzy uczęszczali wprawdzie do szkoły ludowej, lecz jej nie ukończyli lub nie mieli odpowiedniego przygotowania, aby mogli z korzyścią pobierać nauki w szkole przemysłowej.

Do I. klasy kursu przemysłowego przyjmowano tylko takich uczniów, którzy w ubiegłym roku ukończyli z dobrym postępem kurs przygotowawczy lub też ukończyli pomyślnie czwartą klasę szkoły ludowej; do II. klasy zaś tych tylko, którzy w ubiegłym roku szkolnym ukończyli z dobrym postępem I. klasę przemysłową w tutejszej szkole.

Nauka odbywała się w myśl statutu w niedziele i święta od godziny 9$^1/_2$ do 11$^1/_2$ ewentualnie 12$^1/_2$ rano; zaś w poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki od godziny 7—9 wieczór.

Nauka była bezpłatna; uczniowie otrzymywali też wszystkie książki i inne przybory do nauki bezpłatnie.

Uczniowie przystępowali w tym roku szkolnym dwa razy do spowiedzi i komunii św.

Rok szkolny zakończono uroczystem nabożeństwem dnia 26. maja 1895. Po egzaminie, który się odbył także dnia tego uroczyście w przytomności członków wydziału szkolnego i gości, odczytano klasyfikacyę uczniów i rozdano nagrody, składające się z książeczek powiatowej kasy oszczędności (w łącznej kwocie 42 Zł.) pomiędzy najpilniejszych uczniów, którzy oraz uczynili największy postęp w nauce.

B.

Nadzór miejscowy i zarząd ekonomiczny szkoły sprawował w tym roku wydział, który składał się z następujących Panów:

Dra Jana Iwańskiego burmistrza — jako przewodniczącego,

Seweryna Arzta, dyrektora c. k. gimnazyum, który był oraz kierownikiem szkoły;

Juliusza Israelego, przemysłowca z Andrychowa, jako delegata Rady powiatowej;

Tomasza Figlera, malarza i
Fr. Foltina, księgarza i właść. drukarni } jako delegatów Rady miejskiej.

Wydział odbył posiedzeń 7.

C.

Grono nauczycielskie

przy końcu roku szkolnego.

Kierownikiem zakładu, który się mieścił w 4. klasach tutejszego c. k. gimnazyum, był

1. Seweryn Arzt, c. k. dyrektor gimnazyalny.

Nauczycielami byli:

2. Michał Frąckiewicz, c. k. profesor gimnazyalny, uczył języka polskiego i stylistyki w II. klasie przemysłowej; 5 godzin tygodniowo;
3. Ignacy Hoszowski, c. k. prof. gimnazyalny, udzielał rachunków w I. i II. klasie przemysłowej; 6 godzin tygodniowo.
4. Ks. Zygmunt Karaś, Dr. teologii, katecheta gimnazyalny, uczył religii we wszystkich klasach, $2\frac{1}{2}$ godz. tyg.
5. Tadeusz Kołomłocki, profesor rysunków w c. k. gimnazyum, udzielał rysunków w I. i II. klasie przemysłowej, 8 godzin tygodniowo.
6. Józef Kurowski, profesor c. k. gimnazyum, udzielał nauki stylistyki i języka polskiego w I. klasie przemysłowej, w 5. godz. tyg.
7. Franciszek Prezentkiewicz, kierownik szkoły 6-kl., uczył języka polskiego w oddziale przygotowawczym, 4 godz. tyg.
8. Kazimierz Usiekniewicz, uczył buchalteryi w I. i II. klasie kursu przemysłowego, w 4 godz. tyg.
9. Franciszek Zając, nauczyciel szkoły ludowej, uczył rysunków i rachunków w oddziale przygotowawczym, w 4. godzinach tyg.

Gospodarzami klas byli:

Franciszek Zając w oddziale przygotowawczym,
Józef Kurowski w I. klasie przemysłowej,
Ignacy Hoszowski w II. klasie przemysłowej.

D.

Statystyka uczniów.

	ODDZIAŁ przygotowawczy	KLASA I. przemysłowa	KLASA II. przemysłowa	Razem
Uczniów w ciągu r. 1895 wpisanych było	52	23	19	94
Z tych opuściło w ciągu roku zakład i Wadowice	5	4	6	15
Pozostało przy końcu roku szkolnego . .	47	19	13	79
Z tych klasyfikowano	47	19	13	79
Z tych nieklasyfikowano z powodu nieregularnego uczęszczania do szkoły . .	—	—	—	—
Świadectwo stopnia celującego otrzymało	3	—	1	4
Świadectwo stopnia pierwszego otrzymało	27	10	5	42
Nie okazało postępu	17	9	7	33
razem . .	47	19	13	79
Wiek uczniów:				
a) z wpisan. nie przekrocz. 18 roku życia	41	19	12	72
b) miało więcej jak 18 lat	11	4	7	22
razem . .	52	23	19	94
Z wpisanych było uczniów (terminatorów)	52	21	16	89
Z wpisanych było towarzyszy (subjektów)	—	2	3	5
Wedle wyznania było:				
a) katolików obrz. łacińskiego	46	17	14	77
b) wyznania mojżeszowego	6	6	5	17
Wedle zajęcia było:				
szewców	20	5	1	26
kupców	2	7	7	16
krawców	7	3	1	11
masarzy i rzeźników .	8	—	1	9
ślusarzy	1	6	2	9
stolarzy	2	1	—	3
stelmachów	—	—	2	2
piekarzy	2	—	—	2
kowali	2	—	—	2
malarzy pokoj. . . .	2	—	—	2
introligatorów	1	—	1	2
powroźników	1	—	1	2
fryzyerów	1	—	—	1
piernikarzy	1	—	—	1
mydlarzy	1	—	—	1
kominiarzy	1	—	—	1
kamieniarz	—	—	1	1
cukierników	—	1	—	1
młynarzy	—	—	1	1
zegarmistrzów	—	—	1	1
razem . .	52	23	19	94

E.

Fundusze szkoły.

Do kasy szkoły przemysłowej uzupełniającej wpływają corocznie:

a) datek Rady gminnej Wadowic w kwocie 400 zł.
b) „ powiatowej Kasy Oszcz. „ 200 zł.
c) „ Rady powiatowej „ 100 zł.
d) subwencya Wysokiego Wydziału krajowego i
e) „ Wysokiego c. k. Ministerstwa W. i Ośw.

Te ostatnie subwencye są zmienne.

Na rok 1895 preliminowano po 470 zł.

Prócz tego daje gmina miasta Wadowic corocznie na oświetlenie i usługę kwotę 150 zł.

F.

Środki naukowe.

Środki naukowe wzrosły dzięki łaskawym względom Wysokiego Wydziału krajowego i Wysokiego c. k. Ministerstwa W. i Ośw., znacznie.

Inwentarz szkoły przemysłowej obejmuje obecnie:

Liczba inwentarza	Przedmiot	Wartość zł.	Wartość ct.
1	Andel, Geometrisches Ornament	3	68
2	Fallenböck, Elementar Zeichenschule	5	52
3	Böcklen, Vorlagenwerk für constructives Zeichnen	12	42
4	Herdtle, Elemente des Zeichnens	2	31
5	Herdtle, Geometrische Ornamente	9	94
6	Herdtle, Blätter, Blumen und Ornamente . .	4	97
7	Storch, Einfache, Möbel	5	52
8	Rothe, Vorlagen für Bau-und Möbel Tischler I. und II.	9	20
9	Gernhardt. Vorlagen für Schuhmacher . . .	5	52
10	Gottlob, Vorlagen für Schmiede	8	28
11	Gottlob, Musterbuch, für Möbeltischler . . .	13	80
12	Gottlob, Musterbuch für Kunstschlosser . . .	8	28
13	Hölder, Arbeiten des Schlossers I.	4	42
14	Kretschmer, Holzverbindungen	3	68
15	Flinzer, Metoda nauki rysunków	1	80
16	Bayr & Wunderlich, Formensammlung für Freihandzeichnen	10	86
17	Richter Zeichenvorlagen für Schneider . . .	1	10
18	Mehl, Vorlegeblätter für Decorations-und Schriftenmaler	6	8
19	Chemnitz, Zeichnungen des Schlossers . . .	5	52
20	Cyrkiel do tablicy	3	24
21	Rajscajgów większych 8	18	72
22	Rajscajgów mniejszych 15	21	35
23	Szafa jodłowa polakierowana	16	—
24	Tablica	11	—
25	Jan Rotter, Metodyczne wzory rysunkowe .	—	—
26	Józef Soleski, Nauka rachunków dla przemysłowców	—	—
27-127	Modele gipsowe	107	60
128	Sławomir Odrzywolski, Zabytki przemysłu artystycznego w Polsce	—	—
129	Szafa jodłowa lakierowana	20	—
130	" " "	20	—
131	Ekierka do tablicy	1	95
132	2 Rajszyny do tablicy	2	40
133	Rajszyn małych 20 sztuk	4	40

Liczba inwentarza	Przedmiot	Wartość zła.	ct.
134	Rajsbretów małych 20 sztuk	14	—
135	Rajsbretów dużych 3 sztuki	9	—
136	Stalug 3 sztuki	6	—
137	Szafa oszklona z komodą	28	—
138	Szafa jodłowa	16	—
139	Anton Andel, Das polychrome Flachornament tab. 25	18	—
140	Czischek Ludwig, Vorlegeblätter über Bauschlosserei t. 60	15	—
141	Hesky Carl, Einfache Objecte des Bau und Maschinenfaches, 48 tablic	20	20
142	Ortwein A. Gedrehte Arbeiten aus Stein t. 12	3	60
143	„ „ Arbeiten aus Stein t. 24	4	—
144	„ „ Arbeiten in gebranntem Thon t. 16	5	—
145	Riewel u. K. Schmidt, Bautechnische Vorlegeblätter t. 46	15	—
146	Wildt Josef, Vorlagenwerk für geom. und Proiectionszeichnen t. 31.	4	—
147	Schmid H. Roboty kamieniarskie w budownictwie t. 27	7	—
148	Gerhard E. Vorl. für das Fachzeichnen der Frauenkleidermacher	4	—
149	E. Ludwig u. O. Horn. Mustervorlagen u. Motive für die Decoration von Buchdecken und Rücken	7	20
150	E. Herdtle. Stylisierte Blumen a. allen Kunstepochen	4	50
151	Ch. Schröder. Klempner-Schule Konstruktionslehre für Bauklempnerei 30 t.	4	05
152	Ch. Schröder. Konstructionslehre. Zweite Folge 27 t.	8	10
153	F. Fink. Die Arbeiten des Spenglers	4	47
154	Bucher Bruno. Real-Lexikon d. Kunstgewerbe	5	—
155	Dwie ramy stojące (parawany)	3	20
156	7 modelów drewnianych	10	30
157	30 bloków poprawnych (Peyreka)	28	80
158	2 statywy żelazne	20	—
159	Mandel, Unfallversicherung der Arbeiter . .	1	60
	„ Krankenversicherung der Arbeiter .	1	60

Liczba inwentarza	Przedmiot	Wartość zł.	Wartość ct.
160	Pietrzycki, Nauka rachunkowości 2 t.	4	25
161	Antoniewicz, Nauka buchalteryi t. I. i II. . .	3	70
162	Feldegg, Grundriss der kunstgewerblichen Formenlehre	2	16
163	Petzendorfer, Schriftenatlas	14	40
164	Falke, Die Kunst im Hause	3	60
165	Romberg, Taschenbuch für Stubenmaler . .	2	40
166	Dolmetsch, Ornamentschatz	15	—
167	T. Prawdzic, Przewodnik dla szewców . . .	1	50
168	Decorative Vorbilder	7	20
169	Przewodnik dla murarzy	1	50
170	Przewodnik dla cieśli	1	50

G.

Klasyfikacya uczniów.

Uczniowie oznaczeni * otrzymali nagrodę.

Oddział przygotowawczy:

Uczniów wpisanych 52.

Postęp celujący okazali:

1. *Tylek Tomasz,
2. *Zieliński Jan,
3. *Mania Jan.

Stopień I. otrzymali:

1. Biela Jan,
2. Bolączka Wincenty,
3. Garzel Piotr,
4. Glücksmann Leopold,
5. Górnisiewicz Józef,
6. Graca Jakób,
7. Grządziel Józef,
8. Gutter Henryk,
9. Guzdek Andrzej,
10. Hass Heiman,
11. Hatłas Karol,
12. Kinberg Józef,
13. Morgenbesser Maurycy,
14. Paździora Franciszek,
15. *Pieszczota Sylwester,
16. Siwek Józef,
17. Siwek Wincenty,
18. Tokarz Ludwik,
19. Wilk Jan,
20. Wójcik Jan,
21. Wójcik Stanisław,
22. *Wnętrzak Kazimierz.
23. Worytko Jan,
24. Woźniak Ludwik.
25. Woźniczka Józef,
26. Wyka Tomasz,
27. Zembaty Franciszek.

Postępu nie uczyniło 17.

Opuściło Wadowice i zakład w ciągu roku 5.

I. klasa kursu przemysłowego:

Liczba uczniów wpisanych 23.

Stopień I. otrzymali:

1. *Bisaga Antoni,
2. *Bydoń Władysław,
3. Jasiński Roman,
4. *Kaliński Piotr,
5. Kirschner Henryk,
6. Klapholz Baruch,
7. *Mechner Józef.
8. Orlik Stefan,
9. Szebor Feliks,
10. Tomulik Franciszek.

Postępu nie uczyniło 9

Opuściło Wadowice i zakład w ciągu roku 4

II. klasa kursu przemysłowego:

Liczba uczniów wpisanych 19.

Stopień celujący otrzymał:

1. *Gaszmann Karol.

Stopień I. otrzymali:

1. *Bylica Franciszek,
2. *Hornik Ignacy,
3. Hurlak Franciszek,
4. Sordyl Jan,
5. *Suknarowski Tadeusz.

Postępu nie uczyniło 7

Opuściło Wadowice i zakład w ciągu roku 6

H.

Ogłoszenie.

Wpisy uczniów do tutejszej szkoły przemysłowej uzupełniającej na rok szkolny 1896 trwać będą od dnia 8. do 15. września 1895.

Dnia 15. września rozpocznie się nauka szkolna.

Do uczęszczania na naukę w tej szkole obowiązani są w myśl §§. 75a i 100 ustawy przemysłowej z r. 1885 wszyscy terminatorzy i czeladnicy, aż do ukończenia 18. roku życia.

Każdy uczeń przyjęty do szkoły otrzyma książeczkę kontrolną, w której będzie uwidocznione, na który kurs został przyjęty i w jakim czasie ma uczęszczać na lekcye. W książeczce tej będzie także celem ułatwienia kontroli pracodawcom nad uczęszczaniem ich pupilów do szkoły, każdorazowa obecność ucznia na nauce stwierdzona. Każdy uczeń ma regularnie uczęszczać na naukę szkolną, nieobecność ich z powodów nadzwyczajnych winni pracodawcy usprawiedliwić, aby nie zachodziła potrzeba urzędowych upomnień, a tem mniej zastósowania §. §. 75 i 133 ustawy przemysłowej, nakładającej na opornych grzywny od 10 do 400 zł.

Uczniowie otrzymują bezpłatnie do użytku książki i wszystkie przybory naukowe.

Wydział szkoły przemysłowej uzupełniającej

w **Wadowicach**, dnia 26. maja 1895.